

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

De sancti Ioannis ortu vitæq[ue] ordine planè mirabili. Quo pacto suam
vitam auspiciari debeat is, qui monasticæ vitæ instituto sese dedit,
deniq[ue] de verecundiæ, discretionis hilarisq[ue] ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

ritur nobiscum Christianorum ac pauperum in sudore vultus sui se suosq; labores educantium, & crudo interdum pane duntaxat inter labores immanitate sese refocillantium meditaremur, edendi penuriam vilitatemq; quancumque nostram tenuitatem, delicias putaremus. Porro si acediam nostram in ingratitudinem, si negligentiam, si denique vilitatem nostram agnosceremus, omni prorsus beneficio indignos non inueniremus. Miraremur proterea formidantes, quomodo fieret vt præ cæteris hominibus Deus nobis nihilo tamen plus cæteris sese amantibus abundantius delicatiusq; promississet. Sanctus Ioannes, pro iustitia mortem suscepit, quia legem Domini constanter docuit, & præuaricationem Herodis arguens, pro lege Domini immensus est. Nobis fratres gloriosum sit, nobis opratum sit, quicquid pro iustitia, quicquid pro Dei legibus, quicquid pro Dei amore, quicquid pro ordinis & sanctitatis obseruantia, quicquid denique, ne in Deum peccetur, subnendum est: quia totum in martyrij nobis coronam computabitur, si quid horum occasione & Christi amore tulerimus. Et tunc demum probabimur discipuli sancti Ioannis Baptistæ, si eius inueniamur imitatores vite, præsertim Domino Iesu Christo, qui est benedictus in secula, Amen.

Martyrium
Ioannis
quò nobis
imitandum
sit.
Marc. 6.

IN EADEM SOLENNITATE.

*De sancti Ioannis ortu vitæq; ordine planè mirabili. Quo patto suam vitam
aspicari debeat is, qui monastica vita instituto sese dedit, de
de verecundia, discretionis, hilarisq; obedientia
laude. Sermo VI.*

Quis putas puer iste erit? Lucæ 1. Festum diem agimus hodie charissimi fratres natiuitatis præcursoris & Baptistæ Domini nostri Iesu Christi. Cuius ortum, dum insolita quædam ac mira illustrarent, ij quibus oculi dati erant spirituales, futurum aliquid è puero in signe atque magnificentum suspiciunt, dicentes: *Quis putas puer iste erit?* Nam sterilium parentum vercunditas prænunciata per angelum, natiuitas infantis, vitæ eiusdem ac obitu prophætica descriptio, denique patri dubitanti cœlitus impositum silentium, atque rursus eiusdem in filij natiuitate linguæ referatio, item infantis ætate in vtero exultantis, ad Christi necdum nati, præsentiam deuotio, nomen quoque cœlitus impositum & parenti mirabiliter vtrique reuelatum, ac tandem immaturæ ætatis rigorosa castigatio, abstinendi studium, mundi reprobæ eremi incolatus, quid aliud quæso sunt, quam magnæ & auspiciatissimæ iustitias præfagium? Cæterum, quia nostrum nemo hic dubitat, & laudes beatissimi viri scriptura nulla tacet, aded vt lectore magis, quam doctorem opus sit, ijs tanquam manifestissimis prætergressis, thematis verba ad puerum quemlibet in religione, hoc est, nouitium, seu nouiter Christo renatum vertamus, dicentes: *Quis putas puer iste erit?* Nulla est ars, nullum studium, nulla disciplina, cui quis vt primo se cœperit mancipare, non præbeat mox certum indicia, quantum in ea professione futurum discipulum reddat. Sic in religionis schola non desunt nouiter conuersis, præsertim iuuenibus signa, quibus & de præsentibus, & futuro animæ statu non nihil conijci queat.

Sunt

Sunt autem tria, quæ illos commendant maximè. Primum est, casta quædam ac humilis verecundia. Secundum, feruor, discretione temperatus. Tertium, obedientia hilaris. Primum igitur dixi pueros, id est, nouitios in religione vehementer ornari casta quadam & humili verecundia. Hæc ubique affuerit, bonæ est indolis specimen, honestatis indicium, simulq; vitæ indies melioris promittit vbertatem. Hanc deuotissimus Bernardus excellenter commendat adolescentibus, nõ quia non sit & in prouectiori ætate omnium studio retinenda (quæ est certè omnium ornatus ætatum) sed quod teneræ gratia verecundiæ, in teneriori ætate amplius pulchriusq; eniteat. Quid (inquit) amabilius verecundo adolescente? quam pulchra hæc, & quam splendida gemma morum in vita & vultu adolescentis, quam vera & minimè dubia bonæ nuncia spei, bonæ indolis index? Virga disciplinæ est illi, quæ pudendis affectibus imminens, lubricæ ætatis motus actusq; leues coerceat, comprimat insolentes. Quid ita turpilocij & omnis deinceps turpitudinis fugitans? Solor continentiæ. Nullum æquè manifestum indicium columbinæ simplicitatis: & idè etiã testis innocentiæ. Lâpas est pudicæ mentis, iugiter lucês, vt nil in ea turpe vel indecorũ atteret, q; nõ illa ilico prodat. Ita expũctrix malorũ, & propugnatrix puritatis innata specialis gloria cõscientiæ est, famæ custos, vitæ decus, virtutis sedes, virtutũ primitiæ, naturæ laus, & insigne totius honestatis. Rubor ipse genarum, quem fortè inuexerit pudor, quantum gratiæ & decoris suffuso offerre vultui solet? Quid denique tam proprium verecundiæ, quam proprias vitare laudes, vitare iactantiam? Hæc Bernardus. Nos verò, si quis speciatim verecundiæ cupiat nosse quæ sunt argumenta, mittimus eum ad frontostatis, seu impudentiæ vitium, vt illius videat signa, & contrarijs sibi eduersò locatis, discat quid honestum, quid sit vitiosum. Porrò, inuerecundiæ signa hæc sunt: morum dissolutio, membrorum incompositio, garrulitas, alieni sermonis interruptio, proprii consilij iactatio, arrogantiæ verborum, libido disputandi seu contendendi, nouitarum inuentio, præsumptio singularitatis, & cætera id genus: quæ omnia si in adolescentiore notantur, verecundiam procul abesse non dubites. Considerandum tamen, quibusdam vitia hæc naturaliter inesse, vnde vehementer sibi displiceant. Quippe qui aduersus illa nunquam non configant, nec tamen valeant eradicare: ijs profectò & si non absit verecundia illa naturalis, haudquaquam idè semper moralis abesse dicenda est. Quinimò plerunq; fit, vt per humiliations, per confusions, per labores denique & iuges conflictus veniant perfectius ad virtutem quam illi, qui suis contenti naturalibus, conquiescunt. Hoc idè dixerim, quod sicut nemo, quamlibet bona habeat naturalia, ignauus & deses laudandus, ita nemo bonæ voluntatis, nemo perfectioris vitæ studiosus, quantumlibet infirma aut etiam praua habeat, est damnandus: quia vt illi naturæ bonitas nihil confert, quem negligentia facit inerrem, ita huic infirmitas non obest, quem tam labendi pronitas, quam emendandi studiositas reddit feruentiorem. Porrò optimus quisque est, quem verecundum atque bonum facit, & naturæ generositas, & virtutis studiosa exercitatio; voluntas. Accedat nunc igitur verecundo & bono adolescenti, quod secundo loco posueram, feruor scilicet deuotionis discretione temperatus, quo socordiam

Quantã tria commendat quæuis nouiter conuersum. Verecundia humilis in iuuenibus quã sit laudabilis. Bernardus.

Simplicitatis columbinæ indicium quodnã sit. Verecundiæ humilis effectus qui.

Impudentiæ iudicia quænam sint.

Vitia naturalia quò emendanda sint.

Optimus quisquam dicendus sit.

Feruoꝝ deuotionis qualis iuuenibus inesse debeat.

Tyronis desidiosi qualis finis commendus.

Bernardus. Seniores vt nouitij censeudi.

Deuotio rationalis que sit.

Bernardus.

Discretio vt feruorem mentis temperet.

Discretio vt sit antiga virtutum. Ioan. Caf.

Discretio eam veram humilitate obtinendam. Moses abbas

Discretio vera que probetur.

omnem, pigritiam, carnalitem & proflus quicquid diuina aduersatur voluntati, excretur & fugiat: quicquid placere Deo cognoscitur, amet & querat. Leue sit ei quicquid Dei contemplatione ferendum est, quicquid ueritate more agendum. In hoc feruore alacriter currit: felix tamen, si discretione habena cursum suum moderetur. Ceterum, quid putamus de illo sperandum, qui initio torpet, qui nihil nisi carnem sapit, nihil præter humana solatia querit? Cui laboriosus nihil, quam quod pro Deo agitur, nihil molestem quam ubi propter Deum sudatur. Cui tempus non videtur aliud longius, quam ad Dei laudes canendas, aut alia quæuis veræ pietatis officia quod expenditur? Quis, inquam, ex illo sperandus finis, cuius adeo desidiosum est initium, vt incipiens quasi non incipiat? Hoc non tantum de pueris dixerim, quæ probationis annus facit nouitios, sed eos etiam nouitios volo, qui facta professione, cum feruorem non tam polliceri, quam præstare deberent, manus nouitij: Scilicet quales Diuus Bernardus taxasse fertur, dum cuidam illi diceret: Si quadraginta annis in ordine steteris & non profecisti, nouitium te reputo. Aduertendum autem, cum hic aut feruorem commendamus, auerfidiam carpimus, vt nemo de hac sola, quæ sensibilis est passione, pura molitie quadam, aut e contra duritia cordis existimet nos loqui: quippe cum hanc deuotio sensibilis non in hominis potestate sita sit, & tentationibus, aut probationibus diuinis, item occupationibus interdum pernecessarijs, aut etiam naturalibus alijs intercepta, desideretur: sed de ea deuotione, de illo feruore qui rationalis est, quo animus voluntasq; ipsa rationalis prompta feruore ad omnia, quæcunq; respiciunt Deum. Porro circa feruorem præsertim insensibilem haudquaquam est negligendum, quod addidi, discretione temperatum. Siquidem perinde nocet aut sine feruore, aut sine discretione agere. De quo & scitum est illud Diui Bernardi: Virtus discretionis absque chaustant feruore iacet, & feruor vehemens absque discretionis temperamento, præcipitat. Ideoq; laudabilis, cui neutrum deest, quatenus & feruor discretio erigat, & discretio feruorem regat. Discretio namq; omni virtuti modum ponit, ordo modum tribuit, & decorem etiam, & perpetuitatem. Est ergo discretio non tam virtus, quam quædam moderatrix & auriga virtutum, ordinatrixq; affectuum, & morum doctrix. Tolle hanc, & virtus vitium eripit, & affectio naturalis, in perturbationem magis conuerteretur exterminatur naturæ. Semper autem (vt verbis utar Diui Ioannis Cassiani) æquanimis qualibet fatigatio sustinetur, si interiecta ei necessitudo quadam, vel operta immutatio qualiscunq; succedat. Sed quo potissimum studio, dicit aliquis, hæc discretio comparabitur, vt nulla ex parte, hoc est, neque nimium, neque minus agendo peccetur? Profeceto nulla re alia citius, si primorum patrum definitionibus fuerit credendum, atque humilitate. Testatur hoc abbas Moses secunda Collatione, dicens: Vera discretio, non nisi vera humilitate conquiritur. Cuius hæc erit prima probatio, si vniuersa non solum quæ agenda sunt, sed etiam quæ cogitantur, referuentur seniorum examini. Nullatenus enim decipi poterit quisque, si non suo iudicio, sed maiorum viuæ exemplis. Et serpens teterrimus, velut è tenebroso ac subterraneo specu, virtute confessionis protractus ad lucem, & traductus quodammodo ac de honestate abscedit. Et iterum post sanctorum enumerata exempla. Inde, inquit, probetur

batur nulli à Domino viam perfectionis ostendi, qui habens vnde valeat erudiri, doctrinam seniorum vel instituta contempserit, parvipendens verba illa. *Interroga patrem tuum & annuntiabit tibi, maiores tuos, & dicent tibi.*

Deut 31.

Itaque hac humilitate discretio, & non solum discretio, sed etiam quam tertio loco posueram, obedientia hilaris generatur: vnde scilicet puer in religione ceu futuri profectus quodam prælagio ornatur. Siquidem hæc modo nouitium omnibus reddit amabilem atque commendabilem, nec quisquam facile potest non optima sperare de illo, quem viderit ad contemnendas proprias voluntates, & superiorum exequenda iussa, non vultu in rugas contracta, aut lento & difficili gradu, sed alacriter hilariterque propere. Possent quidem multa in huius laudem virtutis dici, sed quia sapius de ea dixisse me memini, hoc loco supersedeo. Tamen hortor, nedum nouitios sed & vos omnes alios fratres charissimi, vt nihil obedientiæ præponatis. Quicquid contra obedientiam Deo obtulerimus, non habebit laudem vel meritum, sed supplicium. *Multa sile,* id est, virtutes congregauerunt diuitias meritorium, sed obedientia supergressa est vniuersas: quia si vera sit, nunquam suo caret etiam ingenti præmio: cum tamen multa fiant bona, quæ quia ex propria voluntate profecta sunt, parum aut nihil meriti comparant ob vitia illis admixta. Præstet nobis Dominus Iesus per merita sanctissimi Præcursoris sui, vt quæ hæctenus dicta sunt reipsa exequamur ad laudem & gloriam ipsius, Amen.

Obedientiæ
quenam po-
tissimum
nouellas
plantas de-
ceat.

Prou 31.

IN SOLENNITATE BEATISSIMÆ MARIÆ Magdalena.

Quibus admiranda, quibus sue imitanda sit B. Maria Magdalena.

Sermo I.

VIDES hanc mulierem? Luc. 7. In cæteris festis sanctorum fratres charissimi, tamen si celebritas ipsa diei nobis pariat gaudium, & sacra gestorū lectio ad emendationis vitæ nos inuitet exemplum: est tamen quorumlibet ferme sanctorum solennitas eatenus nobis aliena, quatenus de illorum innocentia, & sanctitate duntaxat agitur, quæ à nobis peccato obnoxiijs, vt imitari possit, penè desperatur. Porro hodie sanctissima Magdalena, haud aliter ac proprio sancto ex ordine nostro, hoc est, ex ordine peccatorum festū agentes, gratulamur: & quod peccatrix conuersa ad summum sanctitatis gradum euecta sit, consolamur. Idcirco sacra Euangelicæ historiæ lectio ante mentis oculos hodie nobis spectaculum proponit, quod si accurata cōsideratione intro recipiatur, non potest cordis nostri duritiam non compungere, scindere, vulnerare. Introducitur namque mulier peccatrix, nō minus vanitate, quam nobilitate insignis, peccati laqueus, diaboli rete, seductrix animarum, ex prædicatione Domini atque occulta eiusdem inspiratione in vas electionis gratissimum conuersa, veniens ad Iesum & suæ turpitudinis conscia, non in faciem, non ante oculos creatoris sui audens comparare: sed præ verecundia stans retro, ex humilitate secus pedes Domini Iesu, propter dolorem, & contritionis abundā-

Luc. 7.

PPP 3

uam